

Voor meer informatie:

Bedrijfschap Afbouw
Afdeling Techniek
Secretariaat Veenendaal
Telefoon: 0318 - 505 602
Fax: 0318 - 550 119
E-mail: techniek@bedrijfschapafbouw.nl
Internet: www.bedrijfschapafbouw.nl

Dit is een uitgave van het:
Bedrijfschap Afbouw
Burgemeester Elsenlaan 321
Postbus 377
2280 MA Rijswijk ZH

Bedrijfschap AFBOUW

Techniek

Verwerkingsadvies voor het schilderklaar opleveren van stukadoorswerk en gipskartonplaten

Uitgave april 2008

Deze aanbeveling omtrent het verwerkingsadvies voor het schilderklaar opleveren van stukadoorswerk en gipskartonplaten is opgesteld met behulp van de laatste wetenschappelijke en technische kennis.

Omdat ondergronden en verwerkingsomstandigheden van geval tot geval kunnen verschillen, kan niet bij strikte opvolging van de adviezen onder alle omstandigheden een voldoende resultaat worden gegarandeerd. De aanbevelingen zijn een belangrijke leidraad om een optimaal resultaat te behalen en klachten en schade te beperken.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het **Bedrijfschap Afbouw**, secretariaat Techniek te Veenendaal, telefoon 0318 - 505 602.

Verwerkingsadvies voor het schilderklaar opleveren van stukadoorswerk en gipskartonplaten

Inleiding

De afdeling Techniek van het Bedrijfschap Afbouw wordt regelmatig geconfronteerd met schade aan watergedragen verfsystemen op stukadoorswerk en op gipskartonplaten met verschillende voegafwerkingen. Het betreft hier geen echte praktijkschade, maar meer schade veroorzaakt door een testmethode, waarbij - met name in projecten vallend onder de verantwoording van de Rijksgebouwendienst - een sterk klevende tape van 19 Newton per 25 mm kan worden gebruikt om de hechting van verflagen op de ondergrond te testen. Omdat deze testmethode, door het verwijderen van de sterk klevende tape, niet alleen schade aan de verflagen op de ondergrond laat zien, maar zich ook manifesteert door schade in de ondergrond, zoals stukadoorswerk of gipskarton

en de uitvoerende bedrijven hierover ter verantwoording zijn geroepen, heeft het Bedrijfschap Afbouw besloten hier, in samenwerking met BouwTechnologie RDA B.V., onderzoek naar te doen.

Het eindresultaat van dit onderzoek geeft de afdeling Techniek van het BA aanleiding om de betrokken bedrijfssectoren te informeren welke belangrijke aspecten bij het "schilderklaar" opleveren in acht moeten worden genomen.

Daarnaast zal de afdeling Techniek contact opnemen met de betrokken regelgevende - en voorschrijvende instanties teneinde de bestekomschrijvingen omtrent het schilderen en schilderklaar opleveren van stukadoorswerk en gipskartonplaten zo snel mogelijk in de STABU-bestekken - onder de betreffende paragrafen - te kunnen implementeren.

Schilderklaar opleveren:

1. Indien u saus- of schilderklaar stukadoorswerk of gipskartonplaten dient op te leveren op werken die vallen onder de verantwoordelijkheid van de Rijksgebouwendienst of in gebouwen waarbij de bovenstaande testmethode kan worden ingezet, dient u uw opdrachtgever vooraf schriftelijk te waarschuwen voor het feit, dat - zoals uit laboratoriumproeven van BouwTechnologie RDA B.V. is gebleken - deze testmethode slechts dan een positief resultaat laat zien na het aanbrengen van minimaal vijf lagen van een watergedragen verfsysteem. Uiteraard dient het uitvoerend (schilders)bedrijf dit vooraf in zijn offerte te omschrijven en zijn prijs op dit gegeven aan te passen.

Uit onderzoek is gebleken dat minimaal vijf verflagen (totale laagdikte 150 - 200 µm) noodzakelijk zijn om de zijwaartse krachten op te vangen, die bij het wegtrekken van de sterk klevende tape (Scotch Filament Tape 8991, 19 N/25 mm) worden ontwikkeld.

Hierbij maakt het niet uit of de eerste laag bestaat uit een (diep)grondeer of een laag watergedragen verfsysteem.

2. Indien u schilderklaar stukadoorswerk of gipskartonplaten dient op te leveren bij andere werken, niet vallend onder de verantwoordelijkheid van de Rijksgebouwendienst, is het raadzaam dat u samen met het uitvoerend schildersbedrijf vooraf met de opdrachtgever of bouwdirectie een referentievlak of onderstaande beoordelingmethode A of B vaststelt.

A. Visuele beoordeling op twee meter afstand.

Het betreft hier alleen de visuele beoordeling van de hechting van het watergedragen verfsysteem op de ondergrond. De beoordeling vindt plaats bij daglicht zonder dat er sprake is van strijklucht.

Omtrent een beoordeling over de vlakheid van de ondergrond wordt gebruik gemaakt van de Oppervlaktebeoordelingscriteria Stukadoorswerk binnen of de Oppervlaktebeoordelingscriteria Gipskartonplaten.

B. Beoordeling met een hechttape met een treksterkte van 10 N/25 mm, volgens de ASTM D 3359 norm.

Het betreft hier alleen de beoordeling van de hechting van het watergedragen verfsysteem op de ondergrond, door middel van 10 N/25 mm tape (Stokvis Tape SE 2630). Omtrent een beoordeling over de vlakheid van de ondergrond wordt gebruik gemaakt van de Oppervlaktebeoordelingscriteria Stukadoorswerk binnen of de Oppervlaktebeoordelingscriteria Gipskartonplaten. Aan deze eis kan worden voldaan indien een verfsysteem in twee of drie lagen (afhankelijk van de kwaliteit) wordt aangebracht.

3. Technische uitvoering stukadoorswerk.

Om als stukadoor aan de twee hiervoor genoemde beoordelingscriteria te kunnen voldoen dient het stukadoorswerk met zorg te worden uitgevoerd.

Wij adviseren u hierbij om onder de normaal geldende verwerkingsomstandigheden de volgende werkwijze aan te houden:

1. De gipsgebonden raaplaag onder de rei brengen, goed dicht messen en licht ruw schaven.
2. De gipsgebonden raaplaag volledig laten drogen.
3. De gipsgebonden raaplaag na droging twee keer overpleisteren met een kalkvrije dun- of handpleister.

Alvorens watergedragen verfsystemen kunnen worden aangebracht dient het oppervlak goed (door de schilder) geschuurd te worden en stofvrij te worden gemaakt. Ondanks dat het schuren van de ondergrond deel uitmaakt van het schilderwerk, is het raadzaam hieromtrent duidelijke afspraken te maken en de verantwoordelijkheid van deze ondergrondvoorbereiding bij de schilder te laten.

Als alternatief kan - ook weer onder normaal geldende verwerkingsomstandigheden - worden geopteerd voor:

1. De gipsgebonden raaplaag onder de rei brengen en goed dicht messen.
2. De gipsgebonden raaplaag - ruim voor de afbinding-bevochtigen, opschuren en afpleisteren.
Hierbij mag het reeds gepleisterde gipsoppervlak niet nogmaals worden bevochtigd, geschuurd en gepleisterd.

3. De gipsgebonden en afgepleisterde raaplaag volledig laten drogen en geheel schuren met schuurpapier en aansluitend stofvrij maken.
4. De gipsgebonden en afgepleisterde raaplaag volledig laten drogen en voorzien van een of meerdere lagen (diep)grondeer.

Ondanks dat de bovenstaande punten drie en vier al bij het onderdeel schilderwerk behoren, verdient het aanbeveling het uitvoerend schildersbedrijf hierover in te lichten.

4. Technische uitvoering naafwerking gipskartonplaten.

In tegenstelling tot het aanbrengen van stucwerk, zijn er voor het afwerken van de naden en schroefgaten van gipskartonplaten geen extra of bijzondere handelingen nodig. De naden dienen afgewerkt te worden volgens de voorschriften van de diverse fabrikanten.

Men dient goed rekening te houden met de droogtijden van de aangebrachte lagen voegenvuller en -finish. De ondergrond moet volledig droog zijn alvorens er een volgende laag wordt aangebracht!

Voordat watergedragen verfsystemen kunnen worden aangebracht, dienen de naden en schroefgaten na droging te worden geschuurd en stofvrij te worden gemaakt. In de Plafond- en Wandbedrijfstak is het gebruikelijk dat het schuren door het montagebedrijf zelf wordt uitgevoerd.

